

धडा 7
पाठ

बाळूचा अभ्यास

- प्रतिभा : शांताबाई, मी बाजारात जाते, तुम्ही येता का?
- शांता : नाही गं. मला थोडं काम आहे.
- प्रतिभा : कसलं एवढं काम?
- शांता : अगं, मी बाळूचा अभ्यास घेते. मी त्याला मदत करायला पाहिजे.
- प्रतिभा : त्याचा तो गृहपाठ करत नाही?
- शांता : नाही गं. तो अभ्यासात जरा मागे आहे. त्याला गृहपाठ जमत नाही. शिवाय तो एकटा कंटाळतो.
- प्रतिभा : पण मग हे काम तू संध्याकाळी का नाही करत?
- शांता : संध्याकाळी तो खेळतो. दुपारी एक वाजता येतो. जेवतो. तास दोन तास विश्रांती घेतो. मग आम्ही अभ्यास करतो.
- प्रतिभा : तुम्हाला कंटाळा येत नाही?
- शांता : नाही. मी कंटाळा करत नाही. यात माझा फायदाच आहे. बाळूला काय येतं, काय नाही हे मला कळतं. त्याला काही गोष्टी अवघड वाटतात. त्या मी त्याला शिकवते. चार चार वेळा घेते. मग तो आपोआप शिकतो, आपल्या आपण करतो.
- प्रतिभा : फार वेळ जातो ना?
- प्रतिभा : शांता बहन जी, मैं बाजार जाती हूँ। तुम आती हो क्या?
- शांता : नहीं रे। मुझे थोड़ा काम है।
- प्रतिभा : ऐसा क्या काम है?
- शांता : मैं बाळू को पढ़ाती हूँ। मुझे उसकी मदद करनी चाहिए।
- प्रतिभा : (क्या) वह अपने आप गृह कार्य नहीं करता?
- शांता : नहीं। वह पढ़ाई में जरा कमज़ोर है। वह गृहकार्य नहीं कर पाता। फिर वह अकेले ऊब जाता है।
- प्रतिभा : लेकिन फिर यह काम तुम शाम के समय क्यों नहीं करती हो?
- शांता : शाम के वक्त वह खेलने जाता है। दोपहर एक बजे (वह) आता है। खाना खाता है। दो घंटे आराम करता है। फिर हम पढ़ाई करते हैं।
- प्रतिभा : (क्या) तुम्हें ऊब नहीं होती?
- शांता : नहीं ऊब जाने के कारण मैं काम नहीं टालती। इस से मेरा फायदा भी है। बालू को क्या आता है और क्या नहीं इस की मुझे जानकारी मिलती है। कुछ बातें उसे कठिन लगती हैं, वे मैं उसे पढ़ाती हूँ। बार-बार समझाती हूँ। फिर वह अपने आप सीखता है। अपने आप करता है।
- प्रतिभा : (इस में तो) काफी समय लगता है न?

शांता : त्याला एकट्याला फार वेळ लागतो. मग झटपट म्हणून आम्ही दोघं बसतो. मग गृहपाठ होतात.

प्रतिभा : संध्याकाळी बाळू खेळतो. तेव्हा तुम्ही काय करता?

शांता : तोवर त्याचे बाबा घरी येतात. चहापाणी करते. मग जरा दिवसभराच्या गप्पा मारतो.

प्रतिभा : ठीक आहे. मग मी जाते. तुम्ही बाळूचे गृहपाठ पूर्ण करा. तुम्हाला काही हवं आहे का?

शांता : नको गं, घरात भरपूर भाजी आहे. मी येत नाही म्हणून रागावू मात्र नकोस.

प्रतिभा : छे, छे! येते हं.

शांता : अकेले तो उसे बहुत समय लगता है। इसलिए हम दोनों बैठते हैं। फिर गृहकार्य फटाफट निबटाते हैं।

प्रतिभा : शाम को बाळू खेलता है। तब आप क्या करती हैं?

शांता : तब तक उस के पिताजी घर आते हैं। चाय नाश्ता बनाती हूँ फिर दिन भर की बातें करते हैं।

प्रतिभा : ठीक है। फिर मैं जाती हूँ। तुम बाळू का गृहकार्य पूरा करो। आपको कुछ चाहिए क्या?

शांता : नहीं। घर में बहुत सजियाँ हैं। मैं तुम्हारे साथ नहीं चलती हूँ, इसलिए नाराज मत होना।

प्रतिभा : विल्कुल नहीं। (अच्छा, तो) चलती हूँ।

शब्दार्थ

अभ्यास	पढाई
बाजार	बाज़ार
काम	काम
एवढं	ऐसा, ऐसा भी
मदत	मदद
गृहपाठ	गृहकार्य
मागे	पीछे, कमजोर
जमणे	कर पाना
एकटा	अकेला
कंटाळा	ऊब
संध्याकाळ	शाम का वक्त
खेळणे	खेलना
विश्रांती	आराम
फायदा	फायदा
कळणे	समझना
अवघड	कठिन
शिकवणे	सिखाना

आपोआप	अपने आप
वेळ जाणे	समय लगना, समय बीतना, वक्त कटना
झटपट	झटपट, फटाफट
चहापाणी	चाय पानी
दिवसभर	दिनभर
भरपूर	काफी, भरपूर
भाजी	सब्जी
रागावणे	नाराज होना, बुरा मानना

अभ्यास

- I नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

 - 1) शांता काय करते आहे? का?
 - 2) बाळूची दिनचर्या थोडक्यात सांगा.
 - 3) बाळूचा अभ्यास घेण्याचा शांताला काय फायदा होतो?
 - 4) संध्याकाळी शांता काय करते?
 - 5) प्रतिभा कुठे जाते आहे?

II वाक्यों में रेखांकित किए गए शब्दों के स्थानपर कोष्ठक में दिए गए शब्दों के उपयुक्त रूपों का प्रयोग कर तीन-तीन वाक्य बनाइए।

 1. मी शाळेत जातो. (खेळ) (शिक) (वाच)

मी बागेत खेळते. (जा) (ये) (बस)

तू शाळेत येतोस. (खेळ) (जा) (रड)

तू शाळेत येतेस. (जा) (बस) (वाच)

आम्ही/आपण शाळेत जातो. (खेळ) (वाच) (बोल)

तुम्ही/आपण शाळेत जाता. (खेळ) (ये) (लिही)

बाळू शाळेत येतो. (खेळ) (पड) (रड)

रमा शाळेत येते. (वाच) (लिही) (शिक)

कुत्रं शाळेत येतं. (जा) (झोप) (बस)

मुली शाळेत येतात. (जा) (वाच) (बस)

मुलगे शाळेत येतात. (खेळ) (शिक) (हस)
 2. वाक्यों में रेखांकित निषेध वाचक किया शब्दों के स्थानपर दिए गए शब्दों के उपयुक्त रूपों का प्रयोग कर तीन-तीन वाक्य बनाइए।

मी शाळेत जात नाही. (खेळ) (भाड) (झोप)

आम्ही/आपण शाळेत जात नाहीत. (रड) (झोप) (खेळ)

तू शाळेत जात नाहीस. (ये) (झोप) (बस)

तुम्ही/आपण शाळेत <u>जात नाही.</u>	(रड) (खेळ) (भांड)
तो शाळेत <u>जात नाही.</u>	(भांड) (पड) (खेळ)
ती शाळेत <u>जात नाही.</u>	(ये) (लिही) (पड)
मूल शाळेत <u>जात नाही.</u>	(झोप) (ये) (बोल)
रामभाऊ शाळेत <u>जात नाहीत.</u>	(झोप) (खेळ) (पड)
सीतावाई शाळेत <u>जात नाहीत.</u>	(बोल) (बस) (ये)
मुलं शाळेत <u>जात नाहीत.</u>	(खेळ) (ये) (झोप)

III ठीक प्रकार से वाक्यांशो का मिलान कर वाक्य बनाइए।

उमेश शाळेत	दूध पितं.
आई दुपारी	वाचतात.
बाबा पुस्तक	वाचतेस.
तू	जेवते.
तुम्ही	खेळता.
शांता	अभ्यास करतो.
मावशी	चहा पितात.
मांजर	खाऊ खाते.

IV उदाहरण के अनुसार नीचे दिए गए वाक्यों का परिवर्तन कीजिए।

उदाहरणः तू जेव.
तू जेवतोस.

1) तू ये.	2) तुम्ही अभ्यास करा.
3) तू गृहपाठ कर.	4) आपण खेळा.
5) तू विश्रांती घे.	6) तुम्ही दोघं बसा.
7) आपण काम करा.	8) तू चहापाणी कर.
9) तुम्ही दिवसभराच्या गप्पा मारा.	

V उदाहरण के अनुसार नीचे दिए गए वाक्यों के निषेध वाचक वाक्य बनाइए।

उदाहरणः तू जेवतोस. तू जेवत नाहीस.

1) तू खेळतोस.	2) तू चहा करतेस.
3) आम्ही बाजारात जातो.	4) मी अभ्यास करतो.
5) मी फुलं तोडते.	6) तुम्ही गप्पा मारता.
7) उमेश बटाटेवडा खातो.	8) शांता चहा घेते.
9) बाबा अंगणात काम करतात.	10) ते पिल्लू झाडाखाली बसतं.
11) प्रकाश आणि उमेश खेळ खेळतात.	12) सुचेता आणि प्रिया अभ्यास करतात.
13) ती कुञ्यांची पिल्लं विश्रांती घेतात.	

VI उदाहरण के अनुसार नीचे दिए गए वाक्यों के सकारात्मक वाक्य बनाइए।

उदाहरणः मी बाजारात जात नाही. मी बाजारात जाते.

- 1) मी अभ्यास करत नाही.
- 2) मी खेळत नाही.
- 3) आम्ही फुलं आणत नाही.
- 4) तू बाजारात जात नाहीस.
- 5) तू बटाटेवडे खात नाहीस.
- 6) तुम्ही पुस्तकं शोधत नाही.
- 7) प्रिया चिवडा खात नाही.
- 8) कुञ्यांची पिल्लं ओरडत नाहीत.
- 9) बाबा बाजारात जात नाहीत.
- 10) रामू आणि मुथाशेट सामान लवकर देत नाहीत.
- 11) प्रिया आणि निशा चहा घेत नाहीत.
- 12) आपण चहा घेत नाही.

VII उदाहरण के अनुसार उपयुक्त क्रिया रूपों का प्रयोग कर वाक्य पूरे कीजिए।

उदाहरणः शांता शाळेत शांता शाळेत जाते.

1) सुधा बाजारातून सामान	2) प्रकाश आणि उमेश बटाटेवडे
3) सुचेता प्रगतिपुस्तक आईला	4) बाबा अंगणात काम
5) बोराडे कर्मचाऱ्यांची मीटिंग	6) जोसेफ पत्रव्यवहाराची फाईल
7) शांता आणि बालू अभ्यासाला	8) प्रतिभा शांताला कशासाठी
9) प्रतिभा बाजारात	10) प्रिया बगीच्यातून फुलं

VIII कोष्ठक में दिए गए शब्दों के उपयुक्त रूपों का प्रयोग कर अनुच्छेद पूरा कीजिए।

मी रोज सकाळी (ऊठ) दात (घास), तोंड स्वच्छ (धू). मग आई मला दूध (दे). राम व मी मग अभ्यास (कर). सीताही आमच्याबरोबर अभ्यासाला (बस). ती (रड). मग आई आम्हाला (रागाव). आम्ही खूप दंगा (कर). पण सीता दंगा (कर) नाही. तुम्ही दंगा (कर) का? आमचं कुत्रं तिथेच (झोप). सकाळी फार मजा (ये).

पढिए और समझिए

आजचं शिक्षण

आजकाल सगळीकडे शाळांचा सुळसुळाट आहे. कोपन्या कोपन्यावर एक शाळा आहे. शिक्षण खूप महागही आहे. भरमसाठ फी, भाराभर पुस्तकं, बृत आणि दोनदोन गणवेष-शाळेचा एक आणि खेळाचा एक!

मुलं ओङ्यांनी वाकतात. पालक खर्चानं वाकतात.

मुलं सकाळी शाळेत जातात. भल्या पहाटे उठतात. आई अगोदरच उठते. भरभर सगळं आवरते. डबा तयार करते. बाबाही उठतात. मुलांना पोचवतात. पहाटे सगळाच गोंधळ होतो. सगळीच घाईगर्दी! तिथे कुणाला श्वास घ्यायलाही वेळ नाही.

दिवसभर शाळा चालते. नेहमीचे वर्ग, विशेष वर्ग, नाटक-गाणी आणि वक्तृत्व स्पर्धा यांची तयारी, समाजकार्य, हस्तव्यवसाय, स्काऊट, गाईड आणि खेळ! मुलं अगदी पार दमतात.

या शिक्षणात आईचा हातभार मोठा आहे. ती पहाटे लवकर उठते. मुलांची तयारी करते. संध्याकाळी त्यांना निरनिराळ्या वर्गांना पोचवते. कुणाचा नाचाचा वर्ग, कुणाचा गाण्याचा वर्ग, कुणाचा चित्रकलेचा वर्ग तर कुणाचा खेळ! ती मुलांचा अभ्यासही घेते. तिला अजिबात विश्रांती मिळत नाही. आई शाळेत चकराही मारते. कधी बाबांबरोबर पालक सभेला जाते. कधी त्यांच्याबरोबर शाळेतील समारंभानाही जाते. आई फार थकते. पण ती कंटाळा करत नाही.

असं हे शिक्षण. मुलांची दगदग होते. पालकांची फरफट होते.

शब्दार्थ

शिक्षण	शिक्षा
आजकाल	आजकल
सगळीकडे	सब जगह, सर्वत्र
सुळसुळाट	प्रचलन में/बडी संख्या में
कोपरा	कोना
महाग	महऱ्या
भरमसाठ	भरमार
भाराभर	बहुत अधिक
गणवेष	वर्दी
ओझे	बोझा
खर्च	खर्च
वाकणे	झुक जाना
सकाळ	प्रातः काल, सवेरा
भल्यापहाटे	तड़के
अगोदर	पहले
आवरणे	ठीक करना
डबा तयार करणे	डिब्बा तैयार करना
पहाट	उषाकाल
गोंधळ	हड्डबडी
घाईगर्दी	जल्दबाजी
नेहमी	सदा

विशेष वर्ग	विशिष्ट वर्ग
नाटक	नाटक
वक्तृत्व स्पर्धा	भाषण प्रतियोगिता
समाजकार्य	समाज कार्य
हस्तव्यवसाय	हस्तउद्योग
दमणे	थकना
हातभार लावणे	हाथ बँटाना
नाच	नाच
गाणे	गाना
चित्रकला	चित्र कला
चकरा मारणे	चक्कर लगाना
सभा	सभा बैठक
समारंभ	समारोह
दगदग	थककर चूर होना
पालक	माता पिता (पालक)

अभ्यास

- I अनुच्छेद के अनुसार नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए।
- 1) शाळा सगळीकडे आहेत. सगळीकडे व खूप याएवजी पाठात कोणता शब्द वापरला आहे?
 - 2) शिक्षण महाग का आहे?
 - 3) आई पहाटे लवकर का उठते?
 - 4) शाळेत मुले कोणकोणत्या गोष्टी करतात?
 - 5) आईबाबा मुलांच्या शाळेत का जातात?
- II कोष्टक में दिए गए हिंदी शब्दों के समानार्थक मराठी शब्दों का प्रयोग कर वाक्य पूरे कीजिए।
- 1) बाळू खेळतो. (शामको)
 - 2) बाळू दुपारी दोन झोपतो. (बजे)
 - 3) त्याला काही गोष्टी वाटतात. (फठिन)
 - 4) घरात भाजी आहे. (बहुत)
 - 5) मी येत नाही म्हणून (गुस्सा मत करो)
 - 6) दुपारी बाळू (विश्राम करता हैं)
 - 7) संध्याकाळी तुम्ही (क्या करते हैं?)
 - 8) आम्ही दोघं मग गृहपाठ झटपट होतात. (बैठते हैं)

- III प्रत्येक शब्द समूह में जो शब्द उस वर्ग का न हो उसे पहचानिए और बताइए।
- 1) भरभर, झटपट, सुंदर, धाडधाड, पटापट
 - 2) जाणे, येणे, करणे, प्रगती, खेळणे
 - 3) अभ्यास, पालक, नाच, समारंभ, जाणे, वेळ
 - 4) दुपार, रात्र, पहाट, सकाळ, संध्याकाळ, दगदग
- IV नीचे दिए गए शब्दों का प्रयोग कर एक-एक वाक्य बनाइए।
भरभर, झटपट, धाडधाड, पटापट
- V कोष्ठक में दिए गए मुहावरों का सही प्रयोग कर वाक्य बनाइए।
[सुळसुळाट असणे, फरफट होणे, दगदग होणे, श्वास घ्यायला वेळ नसणे, हातभार लावणे]
- 1) चार मुलांना शिकवता शिकवता रामभाऊंची होत होती.
 - 2) बाबांना ऑफिसच्या कामाची व घरच्या कामाचीही होत होती.
 - 3) सुधा घरकामात आईला होती.
 - 4) शीलाला इतके काम करावे लागते की तिला नसतो.
 - 5) त्या भागात कुत्र्यांचा असतो.
- VI कोष्ठक में दिए गए शब्दों के उपयुक्त रूपों का प्रयोग कर अनुच्छेद पूरा कीजिए।
मी दुपारी एक वाज़ता घरी (ये) जेवण (कर) नंतर झोपतो. दोन तास विश्रांती (घे) (खेळ). मग आई गृहपाठ (घे). आई मला समजावून (सांग) संध्याकाळी बाबा घरी (ये) आई चहापाणी (कर). (खेळ) नंतर मी पुन्हा अभ्यासाला (बस)
- VII हिंदी में अनुवाद कीजिए
शाळेतील शिक्षण आणि महाविद्यालयातील शिक्षण यांत फरक आहे. शाळेतील शिक्षक अभ्यासाबोर संस्कारही करतात. ते विद्यार्थ्यांला आकार देतात. शाळेचे शिक्षकच त्याला घडवतात. शाळेतील मैत्री कायमची टिकते. शाळेनंतर विद्यार्थी महाविद्यालयात प्रवेश करतो. प्रत्येकजण विद्यार्थीजीवनात खूप शिकतो. न शिकणारा विद्यार्थी जीवनात मागे पडतो. शाळेत आणि महाविद्यालयात अभ्यासाबोर खेळही शिकवतात. विद्यार्थ्यांला खेळामुळे अभ्यासाचा कंटाळा येत नाही आणि त्याचे शरीरही सुदृढ होते. सुदृढ शरीर म्हणजेच सुदृढ मन!
(घडविणे = बनाना, मागे पडणे = पीछे पडना, मैत्री = मित्रता, दोस्ताना, टिकणे = बनी रहना, सुदृढ = सदृढ)

VIII मराठी में अनुवाद कीजिए

तीन बरस के बच्चे को माँ बाप स्कूल भेजते हैं। बच्चा स्कूल में सारे नैतिक मूल्य सीखता है। शिक्षा पर उसका भविष्य निर्भर होता है। शिक्षा के बलपर वह देश का सच्चा नागरिक बनता है।

आजकल स्कूलों में पढ़ाई के साथ-साथ अन्य कार्य कलापों पर भी बल देते हैं। खेल कूद पर भी विशेष जोर देते हैं।

(भेजना = पाठविणे, निर्भर होना = अवलंबून)

IX अपनी पढ़ाई के बारे में एक छोटा सा अनुच्छेद मराठी में लिखिए।

टिप्पणियाँ

I इस पाठ में सामान्य वर्तमान काल के अकर्मक क्रिया वाले वाक्यों का परिचय दिया गया है।

1) संध्याकाळी तो खेलतो.	शाम के वक्त वह खेलता है।
2) दुपारी एक वाजता येतो.	दोपहर एक बजे (वह) आता है।
3) मग आम्ही अभ्यास करतो.	फिर हम पढ़ाई करते हैं।
4) त्याचा तो गृहपाठ करत नाही.	वह अपने आप गृहकार्य नहीं करता।
5) त्याला गृहपाठ जमत नाही.	वह (स्वयं) गृहकार्य नहीं करता है।
6) तुम्ही येता का?	तुम चलती हो क्या?
7) मी बालूचा अभ्यास घेते.	मैं बालू को पढ़ाती हूँ।
8) तेव्हा तुम्ही काय करता?	तब तुम क्या करती हो?

मराठी में सामान्य वर्तमान काल में मूल क्रिया के साथ '-त' प्रत्यय जुड़ता है।

इसके पश्चात पुरुष, वचन, लिंग द्योतक प्रत्यय लगाए जाते हैं।

उदाहरणार्थः 'बस' - 'आ' मूल क्रिया के विविध वर्तमान कालिक रूप पुरुष, वचन, लिंगानुसार नीचे दिए गए हैं।

	एकवचन	बहुवचन
उ.पु. (पु.)	मी बसतो (मैं बैठता हूँ)	आम्ही/आपण बसतो
(स्त्री.)	मी बसते (मैं बैठती हूँ)	(हम बैठते (बैठती) हैं)
म.पु.	तू बसतोस (तू बैठता है) (आप बैठते हैं)	तुम्ही /आपण बसता (तुम/आप बैठते हो)
(स्त्री.)	तू बसतेस	(तू बैठती है)

अ.पु.	(पु.)	हा/तो बसतो	हे/ते बसतात
		(वह बैठता है)	(ये/वे बैठते हैं)
(स्त्री.)		ही/ती बसते	ह्या/त्या बसतात
		(वह बैठती है)	(ये/वे बैठतीं हैं)
(नपुं.)		हे/ते बसते/हे/ते बसतं	ही/ती बसतात

ध्यान दीजिए कि केवल अन्य पुरुष में नपुंसक लिंग का प्रयोग होता है।

II वर्तमान कालिक क्रियाओं में निम्न प्रकार के पुरुष प्रत्यय जोड़े जाते हैं।

		एकवचन	बहुवचन
उ.पु.	(पु.)	[मी] ओ	आम्ही } आपण ओ
	(स्त्री.)	[मी] ए	
म.पु.	(पु.)	[तू] ओस	तुम्ही } आपण आ
	(स्त्री.)	[तू] एस	
तृ.पु.	(पु.)	[तो] ओ	ते } त्या आत
	(स्त्री.)	[ती] ए	
	(नपुं.)	[ते] अ/ए	ती } ती

III उदाहरणः

		एकवचन	बहुवचन
उ.पु.	(पु.)	मी बसत नाही.	आम्ही } बसत नाही.
		मैं बैठता नहीं हूँ। आपण	हम बैठते नहीं हैं।

म.पु.	(स्त्री.)	तू बसत नाहीस.	तुम्ही } बसत नाही.
		तू बैठता/बैठती नहीं हो।	आपण } आप बैठते नहीं हैं।

अ.पु.	(पु.)	हा/तो	हे/ते
	(स्त्री.)	ही/ती	ह्या/त्या
	(नपुं.)	हे/ते	ही/ती
		} बसत नाही.	} बसत नाहीत.
		वह बैठता/बैठती नहीं।	वे बैठता/बैठती नहीं हैं।

वर्तमानकाल में निषेधवाचक वाक्य बनाने के लिए क्रिया के बाद 'नाही' लगाते हैं। निषेधवाचक वाक्यों में लिंग का भेद नहीं होता।

- IV नीचे दिए गए वाक्य में रेखांकित किए गए क्रिया रूपों पर ध्यान दीजिए।
त्याला गृहपाठ जमत नाही. वह गृहकार्य नहीं कर पाता।
मराठी में क्रियारूप 'जमणे' का अर्थ 'सकना' या 'कर पाना' होता है। जब इस क्रिया रूप का प्रयोग वाक्य में होता है तब कर्ता के साथ कर्म कारक 'ला' = 'को' का प्रयोग करते हैं।
हिंदी की ही तरह शक्यता बोधक क्रिया 'शक' = 'सक' का प्रयोग भी मराठी में करते हैं। इस पर अगले एक पाठ में विचार किया गया है।
- V नीचे दिए गए वाक्य पढ़िए।
- 1) तुम्हाला कंटाळा येत नाही का? क्या तुम्हें ऊब नहीं होती?
"क्या तुम ऊब नहीं जाते?"
 - 2) मी कंटाळा करत नाही. मैं ऊब जाने के कारण काम नहीं टालता/टालती।
 - 3) मी कंटाळते. मैं ऊब जाता/जाती हूँ।

ऊपर दिए गए वाक्यों में से पहले वाक्य में 'कंटाळा येणे' = 'ऊब जाना' अर्थ में प्रयोग किया गया है। ध्यान दीजिए कि मराठी में 'ये' = 'आ' क्रिया का प्रयोग 'कंटाळा' के साथ किया जाता है और हिंदी में 'ऊब' के साथ 'जा' का प्रयोग किया जाता है।

दूसरे वाक्य में 'कंटाळा कर' का मतलब है 'ऊब जाने के कारण काम टालना' या 'काम टालना' तीसरे वाक्य में 'कंटाळणे' का अर्थ ऊब जाना है। यहाँ 'कंटाळ' मूल क्रिया रूप ही है।